

Anne Kari Bjørløw
Polenkomitéen Vestsiden ungdomsskole
Skytterløkka 16
3613 KONGSBERG

SVAR - POLENTURER - GRATISPRINSIPPET

Viser til e-post fra Polenkomiteen i 9C ved Vestsiden ungdomsskole v/Anne Kari Bjørløw, datert 15.09.08. Dere stiller en del spørsmål som gjelder lovlighet og regler rundt innsamling av midler til finansiering av Polenturer. Som svar på deres spørsmål kan vi si følgende:

1. Det er lovlig at elever og foreldre jobber dugnad for å bidra til å finansiere turen for elevene så fremt deltakelse i dugnader og annen form for pengeinnsamling er *reelt frivillig*. Dette er ikke i strid med gratisprinsippet i opplæringslovens §2-15.

2. Det er lov å be om gaver eller tilskudd fra foreldre, men det er krav om anonymitet, slik at det ikke blir kjent om og hvor mye den enkelte forelder har bidratt med til klassekassen.

Fra Rundskriv F14-03 fra Kunnskapsdepartementet:

«For at gaver og andre bidrag ikke skal komme i konflikt med retten til gratis grunnskoleopplæring, gjelder følgende:

Gaver og andre bidrag må være reelt frivillige. Verken elever eller foreldre må føle seg presset til å bidra økonomisk.

Det kan ikke stilles krav om motytelser, for eksempel i form av reklame.

Gaver og andre bidrag må brukes slik at de kommer hele gruppen/klassen eller flere til gode. Alle elever i gruppen/klassen må få delta i de samme aktivitetene, uavhengig av om deres foreldre har gitt gaver/andre bidrag til skolen eller ikke.

Ved eventuelle foreldrebidrag til klassekasser eller lignende må den/de som blir utpekt/valgt til å motta bidragene, sørge for anonymitet så langt det er praktisk mulig, slik at den enkelte forelders bidrag ikke blir kjent av de andre foreldrene/elevene. Bruk av klassekasse må være elev- og foreldrestyrt.»

3. Det går vel fram av det ovenstående at penger som er samlet inn ved dugnader og gaver tilhører klassen, ikke den enkelte elev. Prinsippet når elever bytter skole har hittil vært at ingen elev kan få penger med seg fra en klassekasse. Det har blant annet sammenheng med at det ikke skal være kjent hva den enkelte elev eller foreldrene har bidratt med til den felles kassen.

Konklusjonen er at den enkelte elev og elevers foreldre ikke har økonomiske forpliktelser til å være med på å finansiere skoleturer. Det må være helt frivillig. Derfor er det også foreldregruppen som hvert år bestemmer om elevene skal reise på tur. Det legges fra departementets side vekt på at ingen skal føle seg presset til å bidra med gaver eller dugnadsinnsats, men det er lett å forstå at det kan bli slik i virkeligheten.

-----Brev adresseres til Kongsberg kommune, ikke direkte til person.-----

Hvis alternativet er at turen avlyses vil mange kanskje strekke seg lenger enn de ønsker. Det er viktig at dette diskuteres både ved skolen og i foreldregruppa, slik at man har klare retningslinjer å forholde seg til.

Rundskriv F14-03 og annen offentlig informasjon om gratisprinsippet og skoleturer finnes på følgende adresse:

[http://www.regjeringen.no/Kunnskapsdepartementet/Aktuelt/Nyheter/Fortsatt lov med skoleturer](http://www.regjeringen.no/Kunnskapsdepartementet/Aktuelt/Nyheter/Fortsatt_lov_med_skoleturer)

Med vennlig hilsen

For oppvekstsjefen
Esther Rotmo Karlsen